

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośzeniem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307 955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Firma U. LIBROWICZ i S-ka

II Aleja 16 -- tel. 10-41.

POLECA

wyroby
Towarzystwa Zakładów

Żyrardowskich

w wielkim wyborze

oraz najmodniejsze jedwabie, aksamity, wełny i t. p. na nadchodzący sezon.

Między starą a nową Konstytucją.

Nad życiem współczesnym zawisł szereg zapadnięć socjalnych i gospodarczych. Wojna światowa przeorała do gruntu poglądy, którym hołdowało XIX stulecie. Po wojnie znalazł się świat cały wobec wielkiego kompleksu zagadnień socjalnych i gospodarczych, coraz bardziej komplikujących się. To, co nazywamy „kryzysem światowym” jest właśnie wyrazem tych komplikacji, tej niemożności sprowadzenia do wspólnego mianownika problemów socjalnych i gospodarczych.

Dotychczas świat nie znalazł jednej, zbawczej recepty, jednego a dla wszystkich skutecznego sposobu uporania się z trudnościami socjalnymi i gospodarczymi. Wszystkie takie „recepty”, wysunięte czyto przez naukowców czy praktyków, czyto w laboratoriach wiedzy nowoczesnej czy zbiorowych naradach i konferencjach międzynarodowych — okazały się w praktyce niewykonalne.

I dlatego też opracowany przez Blok Bezpartyjny projekt nowej naszej Konstytucji nie podejmuje się wcale rozstrzygnięcia tych problemów gospodarczych czy socjalnych.

Projekt ten ma inny zgoła charakter. Ustala on podstawowe normy moralne i ideologiczne — a przez to stwarza warunki dla koniecznej przebudowy gospodarczo-socjalnej w duchu społecznej sprawiedliwości i ideałów twórczej pracy.

Trzeba, abyśmy sobie dokładnie uświadomili ten główny rys i tę pryncypalną zasadę nowego projektu. Autorzy jego nie chcieli pomnożyć liczby tych znachorów i tych wszechświadców, którzy tak szczerze szafowali zapowiedziami, iż wynajdą — i skodyfikują — ogólną receptę na wszystkie bolączki gospodarcze i wszystkie rozbieżności socjalne.

Uznali natomiast za rzecz ważniejszą, aby nowa Konstytucja zawierała nowe normy moralne i ideologiczne — te właśnie, które wychowują społeczeństwo i przygotowują je do przebudowy gospodarczo-socjalnej. Przynajmniej bowiem, że na tę wychowawczą rolę nie była zupełnie nastawiona marcową Konstytucja. Wręcz przeciwnie: ona pomijała zupełnie ten doniosły czynnik moralny ideologiczny, jaki posiadać musi każda szczerza i dobra ustawa ustrojowa. Była ona konglomeratem pojęć przeżytych hasel przebrzmiałych, a była równocześnie napisana z wyraźnym celem zapewnienia wpływów zawodowym politykom tego typu, jaki wytworzył parlamentaryzm XIX stulecia.

Punkt wyjścia nowego projektu jest natomiast zupełnie inny: trzeba społeczeństwo wychować w duchu pewnych, ściśle w konstytucji ustalonych norm moralnych i ideologicznych — a wtedy właśnie stworzy się warunki dla koniecznej przebudowy gospodarczo-socjalnej, wtedy dopiero zrealizować będzie można hasła społecznej sprawiedliwości i nakazy pracy twórczej w gospodarce narodowej.

I na tem polega różnica między zasadniczą platformą, na której opiera się nowy projekt a podstawą, na której budowali Konstytucję marcową epigoni

przedwojennego parlamentaryzmu.

Ale również i wielka różnica istnieje między podstawowymi zasadami nowego projektu a temi wysiłkami ustrojowymi, które dostrzegamy zagranicą. Podobnie jak nie zamierzamy budować państwa liberalistycznego, opartego o tradycję minionego stulecia — tak samo nie przyświeca nam jako wzór „pań-

two władcze”, czysto oparte o dyktaturę proletariatu, czyto o hitlerowski „Totalstaat”.

Obraliśmy inną zupełnie drogę, wiodącą do silnego państwa. Drogę wychowania społeczeństwa w duchu ideałów moralnych; chcemy, aby nowe pokolenie polskie znalazło w nowej Konstytucji wytknięte jasno drogi i warunki dla urzeczywistnienia swych społecznych ideałów, szarmonizowanych nierozłącznie z zasadą silnego państwa.

Tę naczelną zasadę nowej Konstytucji musi zrozumieć społeczeństwo.

wej i straży granicznej i określa spraw dodatków lokalnych i służbowych dla wszystkich funkcjonariuszów państw.

Min. Pieracki odparł ataki opozycji.

WARSZAWA. — Wtorkowe obrady komisji budżetowej przeciągnęły się do późnej nocy. Po przemówieniach posłów opozycyjnych o północy zabrał ponownie głos minister Pieracki, wygłaszając dłuższe przemówienie, na którego wstępie podniósł fakt, iż stronnictwa opozycyjne stale utrzymują, że administracja państwa pracuje źle, a równocześnie dowodzą, iż jest ona wszechmocna.

— Oczywiście jesteśmy ludźmi i możemy się czasami mylić — mówi dalej minister — mogą się też zdarzać pewne niesprawiedliwości, zwłaszcza na niższych szczeblach hierarchji. Lecz proszę nie obarczać administracji odpowiedzialnością za doznawane przez panów porażki i niepowodzenia, gdyż nie może ona odpowiadać za wszystkie błędy, które zostały kiedykolwiek przez panów i ich partje popełnione.

Zdaje mi się, że to raczej ja miałbym prawo czynić panom zarzuty, zamiast wysłuchiwać zarzutów pod adresem moim i podwładnej mi administracji.

Od tej administracji i jej organów nie żądam niczego więcej, jak tylko sumiennego spełniania przepisanych obowiązków i pozytywnego stosunku do spraw i potrzeb obywateli.

Niestety, panowie oponenci negują samą zasadę obiektywizmu i gdy organy administracji w sposób bezstronny występują w obronie spokojnych obywateli przeciw atakom z panów strony, to jedni z panów i ich prasa gniewają się, że im się utrudnia bicie Żydów. Inni, że się przeszkadza w wygłodzeniu miast, panowie Ukraińcy, że się zwalcza akty teroru ze strony ukr. bojówek, a jeszcze inni, że pozwala się bezkarnie napadać na posterunki policyjne, na urzędy, ranić i zabijać policjantów i t. d.

Oświadczam, że wybryki z niczyjej strony i pod żadnym warunkiem nie mogą być i nie będą tolerowane.

Prezes Calonder opuścił Warszawę.

WARSZAWA. Wczoraj prezes górnośląskiej komisji mieszanej, p. Calonder był przyjęty na audjencji przez p. Prezydenta R. P., który zatrzymał go na śniadaniu. Obiad pożegnalny odbył się wieczorem u p. wiceministra Szembeka.

W godzinach wolnych od przyjęć prezes Calonder zwiedzał miasto, m. in. Muzeum Narodowe oraz Centralny Instytut wychowania fizycznego na Bielanach.

Odjazd p. prezesa Calondera do Katowic nastąpił o godz. 0.15.

Przez przymierze — do pokoju.

PARYŻ. „L'Ordre” przytacza słowa belgijskiego socjalisty, deputowanego Hubina, który powiedział, iż dzień, w którym Londyn, Paryż, Praga, Białogród i Bukareszt umiałyby przypieczerować swe święte przymierze, byłby rozstrzygającym dla zapewnienia pokoju.

Zdaniem dziennika, gdyby Francja, Polska, Belgja i Mała Ententa zawarł

Cichem pragnieniem każdego to nowoczesny RADJO - odbiornik

Najmilszą niespodzianką gwiazdkową będzie najnowszy trzech-lampowy odbiornik do sieci z wypisanymi stacjami na skali

w cenie zł. 245.—

„STATOR”

II Aleja 39.

Wielkie dzieło przebudowy ustroju

WARSZAWA. Wczoraj w południe zebrała się sejmowa komisja konstytucyjna.

Otwierając posiedzenie przewodniczący pos. prof. Makowski (BB) zakomunikował, że po zakończeniu w ubiegłej sesji rozpraw nad referatami częściowymi, dotyczącymi poszczególnych działów Konstytucji, komisja uprosiła referenta generalnego, wicemarszałka Cara, aby wysunięte tezy i materiały zjednoczył w jednolity projekt. Referent, oświadczając przewodniczącemu, wywiązał się ze swego zadania i dziś przedstawi rezultat.

Następnie zabrał głos pos. Car, który przedstawił szczegółowo tezy konstytucyjne, ogłoszone już przez nas w ubie-

głym tygodniu.

Referent uzasadniał je obszernie.

Po zakończeniu referatu przewodniczący zaproponował, by dyskusję nad tak obszernym materiałem odroczyć do następnego posiedzenia, co też przyjęto.

Pos. Róg (Str. Lud.) zapytuje referenta, czy tezy konstytucyjne BB zostały zatwierdzone przez Marszałka Piłsudskiego.

Wicem. Car oświadcza, iż uważa to pytanie za niedyskrecję. Mógłby na nie odpowiedzieć, być może, w rozmowie prywatnej — gdyby między nimi takie rozmowy były możliwe — w obecnej jednak sytuacji musi się uchylić od dania odpowiedzi.

Rozporządzenia o uposażeniu.

WARSZAWA. Rada Ministrów uchwaliła cztery rozporządzenia, ustalające sposób wykonania nowej ustawy uposażeniowej.

Pierwsze rozporządzenie reguluje sprawę terminu płatności uposażeń funkcjonariuszów państwowych. Rozporządzenie to nie wprowadza żadnych zmian w dotychczasowym systemie wypłaty.

Drugie rozporządzenie dotyczy zaszeregowania uposażeń sędziów, prokuratorów, asesorów i aplikantów sądowych, t. j. określenia wysokości pensji, według ustalonej tabeli dla poszczególnych stanowisk lub czynności spełnianych przez urzędników państwowych, regulując jednocześnie sprawę dodatków lokalnych i funkcyjnych.

Trzecie rozporządzenie określa zasady zaszeregowania do nowych grup uposażeniowych funkcjonariuszów państwowych i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażeniowych.

Nauczycielstwo szkół powszechnych rozpoczynać ma pracę w X-ej grupie uposażenia. Po 24 latach przechodzi do 7 grupy, przyczem część nauczycielstwa z wyboru władz szkolnych mogłaby przechodzić do grupy 6 ej.

Nauczyciele szkół średnich mają zaczynać pracę w 9 grupie i kończyć w 6 części natomiast w 5 ej.

Wreszcie czwarte rozporządzenie reguluje zasady zaszeregowania poborów oficerów i szeregowych policji państwo-

